

DORTHE L. 24 ÅR, GIFT

INTERVIEWEREN: Hvad tænkte De, da De blev gravid?

DORTHE L.: Jeg tænkte, det kan ikke passe, det kan simpelthen ikke passe. Jeg var rystet over det og kunne hellør ikke forstå det. Jeg brugte jo pessar, og det skulle være så sikkert ... Men det kan altså svipse.

Men først troede jeg jo, at det var umuligt, at jeg var gravid. Det måtte være noget andet. Og ... og så havde jeg besøg af min læge om et eller andet med børnene, halsbetændelse eller sådan noget, og så spurgte jeg ham, om han ikke kunne give mig noget til at sætte gang i menstruationen, for der var kludder i foretagendet. Og så sagde han: »De er vel ikke gravid?« »Nej,« sagde jeg, »det er helt utænkeligt. Det kan der slet ikke være tale om.« ...og jeg *troede* det også. Og så sagde han, åh ja, det syntes han nu også ville være lidt tidligt oven på den sidste. Det havde jeg ikke rigtig kræfter til endnu. Og de første to var tvillinger, det tager jo også lidt tid at blive frisk efter det.

Og så konstaterede han altså, at jeg var gravid. Og det syntes jeg slet ikke jeg havde kræfter til ... og heller ikke lyst. For det første fordi jeg syntes, jeg var kørt lidt træt i alt det der hus-arbejde og børnepasning ... og for det andet fordi jeg havde meldt mig til et studen-

terkursus og skulle til at læse. Min mand havde selv meget arbejde, og han mente også, at det var godt, jeg ville begynde at læse ... Jeg ville jo gerne være andet end bare pyntegenstanden derhjemme, der ordner og gør ved for de andre.

Men jeg var også bange for, hvad der kunne ske ... sådan rent familiemæssigt, og med mig selv, hvis jeg skulle have det barn nu – bange for at køre fast. Fordi vi selv ville bestemme, hvornår vi ville have børn, og dem, vi havde, var allesammen ønskebørn.

Så snakkede vi om, hvad der skulle ske, og min mand han var ikke meget for det ... Han syntes, det var for risikabelt ... og det var jo ulovligt. Og han syntes ikke rigtigt, at man kunne gøre det. – Men han kunne da godt se, at det ville være ødelæggende. Jeg måtte selvfølgelig holde op med at læse, og det ville gå ud over børnene ... det forekom i hvert fald helt håbløst.

I: Og så fandt De ... en læge?

DL: Ja, min egen læge syntes jo, det var synd, men han kunne jo ikke hjælpe. Og han kunne ikke anbefale Mødrehjælpen – for det snakkede vi nemlig om – fordi vores økonomi var for god.

Så forsøgte jeg nogle stykker, sådan gennem venners venner. Og så fandt jeg een, som jeg havde hørt om gennem en anden, som han havde hjulpet ... men jeg omtalte selvfølgelig ikke hende. Jeg fortalte ham det lige ud, jeg var gravid og kørt ned og sådan ... nøjagtigt som det var. Men han var meget forbavset og sagde, at det var da mærkeligt, at jeg kom til ham om det, og ... men han afviste mig ikke direkte, jeg kunne komme igen senere.

Sådan trak vi lidt frem og tilbage i det, og der gik lang tid, syntes jeg. Første gang jeg var oppe hos ham, var jeg 6-7 uger henne, men jeg prøvede ikke andre. Der gik en uge, så var jeg oppe og tale med ham igen. Men han ville stadig ikke sige noget bestemt.

Men så efter et par møder, hvor vi også havde snakket om Mødrehjælpen, så indvilligede han. Og jeg har en fornemmelse af, at det var hans kedelige erfaringer med Mødrehjælpen, der gjorde, at han tog sagen i sin egen hånd.

I: Skulle han have betaling for det?

DL: Jeg spurgte ham, hvor meget han skulle have, og så sagde han, at jeg kunne jo give, hvad jeg kunne undvære, men det betød ikke noget, hvis jeg ikke havde nogen penge. Da det hele var overstået, gav jeg ham 500 kr. Det syntes jeg var det mindste, man kunne give.

I: Ville De have beholdt barnet, hvis lægen havde givet Dem afslag?

DL: Jeg ville have fortsat med at lede efter en, der ville gøre det. Jeg var parat til at gå meget vidt ... ja, man klamrede sig til det ene håb, simpelthen, at det måtte lykkes, og var vel også lidt lammet og kunne ikke foretage sig andet end at håbe på, at det lykkedes. Og så indvilligede han altså. Men han sagde, at det var for tidligt et tidspunkt og sagde, at jeg skulle være længere henne, for at det kunne gøres risikofrit ... eller så risikofrit som muligt. Og han undlod selvfølgelig ikke at fortælle, at det var kriminelt, og det var farligt, og hvad det kunne koste ham, og at det jo også var strafbart for mig at gøre det. Og han havde jo også sagt, at han

kunne ikke hjælpe mig, for så ville der jo straks komme en hel masse andre ... og det kunne han jo være i sin gode ret til at sige, eftersom jeg jo kom der på anbefaling af nogle andre.

Ja, jeg fik jo så en recept på nogle piller, som jeg skulle købe - uden om sygekassen selvfølgelig og på et apotek, hvor jeg ikke var kendt - og så skulle jeg kassere recepten bagefter, så der ikke var nogle beviser på noget. Og så skulle jeg komme på en bestemt dag, hvor han ellers havde lukket i sin konsultation.

Det gjorde jeg så også. Og så undersøgte han mig ... og sagde noget om, at det måske var for tidligt, men nu kunne han i alt fald forsøge, og han ville ikke gøre det så voldsomt. Han ville hellere gøre det igen, så risikoen blev nedsat.

Og så ... foretog han et indgreb, som jeg jo egentlig ikke rigtig ved hvordan ... foregik, og ... ja, hvad gjorde han? Jeg havde fornemmelsen af, at han klippede ... men ... jeg ved selvfølgelig ikke andet, end at det var ... det brændte og sved ... og gjorde ondt, samtidig med at man var rædselsslagen ... og at jeg jo var med i det hele. Og han var meget sød ... og prøvede at berolige mig lidt og spurgte pænt til, om det nu var så slemt. Han prøvede at tale om noget andet ... om at man ikke kunne få noget ordentligt koldt vand ud af rørene ... jeg fik et glas vand, fordi jeg var sådan ude af det ... han prøvede, så godt han kunne, at aflede mig lidt.

Og da jeg så var kommet lidt til mig selv, så spurgte jeg, hvad nu ... hvad der nu skete, og ... så fik jeg besked på, at nu skulle jeg bare gå hjem og så tage de piller med bestemte mellemrum ... og så afvente. Og så spurgte jeg selvfølgelig, om det var sådan noget, der kom

pludseligt, voldsomt, og hvad jeg skulle gøre, og hvis ... i det hele taget, hvad jeg skulle gøre. Og han ville hele tiden ikke ... ligesom ikke rigtig sige noget om det. Han sagde bare: »Ja, lad os nu se, om der sker noget, og hvis der ikke er sket noget inden 14 dage, så kom herind igen, og ... hvis det bliver nødvendigt, så må De ringe efter en læge, og så kan De jo bare sige, at det er kommet af sig selv, for man kan nemlig ikke se, at der er gjort noget« ...

Og ... så tog jeg hjem og ventede på, at det skulle ske. Og jeg havde tusinde fornemmelser ... jeg troede selvfølgelig, at det ville ske i løbet af et døgn's tid, men der skete ingenting ... og ... der var jo ikke andre end min mand, der vidste, hvad der var foregået, så ... de planer vi havde med familien ... vi havde planer om at tage på påskeferie til vores sommerhus, og det gjorde vi ... fordi ... ja, jeg ved ikke, om jeg nok ikke troede, der ville ske noget alligevel, eller om jeg ... Jeg tror nok, jeg i det hele taget var fra sans og samling, så jeg ikke rigtig vidste, hvad der foregik. Men der gik i hvert fald 8 dage, før der begyndte at vise sig tegn på, at der var sket noget ... Og det blødte ... som ved veer til en almindelig fødsel ... Så blødte jeg lidt, og så skete der ikke mere. Og så gik der nogle dage igen, stadig med veer – konstant, og så kom der lidt voldsommere blødninger og stadig lidt voldsommere blødninger, og så var det, lige som om veerne de fortog sig lidt. Og så tænkte jeg, at ... nå, nu er det nok overstået.

Og så begav vi os på hjemturen ... igen i bilen ... og så kom det! Og stadigvæk måtte man ... ja, jeg ved ikke, hvordan det kunne lade sig gøre ... børnene var jo med, så ... og for ikke at gøre dem for forskrækkede,

så bed man det jo i sig ... kunne bare mærke blod og blod ... syntes alt var blod ...

Så var vi af på vejen ... og fik børnene anbragt på en restaurant med en sodavand, og jeg gik selv på toiletet ... Og så var jeg jo klar over, at det var jo altså *ikke* overstået ... og så kom det sidste ... og ... det var jo ... lige som et barn ... det forestiller man sig jo heller ikke ... Det virker jo også lidt makabert at føde et barn ned i et wc og så trække i snoren og så gå ud igen ... og køre videre og køre hjem, som om der ikke var sket noget ... Og så bagefter, så må man jo prøve på at blive et menneske igen ... Det tager jo sin tid ...

Det *var* et chok. Jeg *ved* ikke ... selvfølgelig ved man jo godt, at ... det er et barn på det tidspunkt. Og man ser jo billeder i bøger om børn, når man er gravid og er glad for at være det og glæder sig til at få et barn. Så følger man det jo, og følger med hver uge, og nu er det så stort, og nu er det sådan ... Men man forestiller sig slet ikke, at man skal føde et barn. Og ... det kan godt være, det lyder meget naivt, men ... jeg troede faktisk, da vi begav os på den ferietur, at det var overstået, det blod der var kommet, det var ... det måtte nok være det. Det var et chok, som man slet ikke kan sætte sig ind i, at det *var* et barn ...

I: Hvordan følte De Dem bagefter? Var De meget nedtrykt?

DL: Nej, det var snarere en lettelse. Det er jo klart, at det ikke går sporløst hen over én. Man må bare skubbe det værste fra sig. Fysisk var jeg meget mere medtaget, men jeg fik anbefalet at tale disse her P-piller af lægen, både for forebyggelse og så for balancens skyld.

Det var min egen læge, som jeg gik op til for at blive undersøgt bagefter. Og han lykønskede mig faktisk med det. Han havde ikke selv turdet gøre det, sagde han, men han mente, at det var det rigtige, jeg havde gjort. Og selv om det var meget hårdt, så var jeg alligevel kommet forholdsvis let over det ... i forhold til andre, som ikke har børn i forvejen. Der er jo altid bagefter angst for, om man nu ikke kan få flere børn, og det er jo de mærkeligste måder, man hører folk får det gjort på. Og man kunne have rodet sig ud i det forfærdeligste, simpelthen fordi man ikke ved, hvad der foregår.

I: Og forholdet til Deres mand ... blev det ændret?

DL: Ja, på det punkt er det i alt fald ikke det samme som en fødsel. Det er jo noget, man er fælles om ... og noget ... livsbekræftende. Min mand har været med, når jeg har født ... Men en abort er et chok for kvinden. Det bevæger sig inde i hende ... det er noget helt andet ... Og han overværer det jo ikke.

Nu taler vi aldrig om det mere. Det gjorde vi i begyndelsen ... meget, jeg *måtte* snakke om det for at komme ud af det og få det på afstand. Det var meget slemt ...

Men jeg tror ikke, det havde virket så overvældende, hvis der ikke havde været alle de udenomsbelastninger ... Først det at finde en læge, og så om det sker, og hvordan det sker ... Man ville være bedre til at tage det, der kommer *bagefter*, hvis man slipper for det *før* ...

Jeg synes, man skulle have lov til at bestemme over sin egen krop. Det er helt urimeligt, at så mange handler i panik, bare fordi de ved, at man ikke kan få legal

abort. Og det er der jo også læger, der mener. Man læser jo ikke om andet i aviserne end om læger, der går i fængsel, fordi de har syntes, at det var vanvittigt, at det skulle være et politisk spørgsmål ... Man taler op ad stolper og ned ad vægge om, at man vil aborterne til livs, men man glemmer at tale om, at man ikke kan komme dem til livs ved bare at forbyde dem.

Og det mest urimelige ved det er, at bare fordi det ikke er tilladt, så skal man gennemgå sådan noget – alene. Og selv gå og spekulere på, hvordan det går, og går det nu godt, og ... overlever du det – man forestiller sig jo også, man dør af det ... og hele det spørgsmål, om det er gjort betryggende, og om det hele nu også er kommet ud, om man får underlivsbetændelse ...

Men ... selv om det nok var forfærdeligt og umenneskeligt, sådan set, at gå det igennem, så er jeg alligevel glad for i dag, at jeg gjorde det ... men jeg er bare harm over, at det er nødvendigt, at det skal gøres på *den* måde!

Så har vi endnu et spørgsmål tilbage, et vigtigt spørgsmål: Hvor bliver Mødrehjælpen af i denne sag?

Som De måske ved, skulle jo netop Mødrehjælpen under den nugældende svangerskabslov være det bærende fundament for hele den tunge paragrafkonstruktion. Men de unge kvinder, vi har talt med, er enten slet ikke kommet på den tanke at henvende sig til denne institution, eller også har de pure afvist tanken – ofte i en

meget aggressiv tone. Hvorfor? Fordi de er unge, fysisk og psykisk sunde og hverken på selvmordets eller bankeroттens rand. De *kan* kun vente et afslag. Til gengæld frygter de, at Mødrehjælpen vil prøve at rokke ved deres faste beslutning, overtale dem til at beholde barnet og derved få dem til at dele de enlige mødres lidet misundelsesværdige skæbne. Og de er bange for, at en henvendelse til Mødrehjælpen er det samme som at gå i en fælde. Alle intime detaljer bliver ført til journal og deres graviditet dokumentarisk sat på prent. Og de frygter, at de senere kan blive spurgt, hvor barnet er blevet af – hvis de har fundet en ulovlig udvej.

Denne bedømmelse af Mødrehjælpen er måske uretfærdig, måske ikke helt korrekt, men de unge kvinder kan i deres desperate tilstand ikke se andet, end at Mødrehjælpen er til for at eksekvere loven, og ikke for at hjælpe *dem*. Derfor slider de hellere trapperne til læger og kvaksalvere, springer ned fra høje afsatser, slæber tunge kufferter, jager på »piftede« motorcykler hen over grøfter og jernbaneoverskæringer, eller bruger strikkepinde og lange neglefile på sig selv.

Men skyd ikke på de unge kvinder. De er ikke sig selv i den tilstand. Skyd heller ikke på Mødrehjælpen. Den kan kun gøre, hvad den har lov til.

Hvis De alligevel vil skyde – og ramme – så må De sigte højere!